

Budoucnost výzkumného centra TOPTEC má reálné obrysy. Kraj podepsal memorandum o podpoře

23. 02. 2024 11:36

TOPTEC je 13 let součástí turnovské historie zpracování kamene i skla. Liberecký kraj, město Turnov i Akademie věd České republiky (AV ČR) mají velký zájem na zachování jeho výzkumné činnosti. Společnost však pro svoji další aktivitu potřebuje postavit nový objekt. Laboratoře Centra TOPTEC, které je součástí Ústavu fyziky plazmatu AV ČR, se nyní nacházejí v budovách bývalé firmy DIOPTRA, jež však plánují její vlastníci částečně zbourat a některé budovy přeměnit na bytové domy. Proto musí TOPTEC hledat pro svou činnost nové prostory a jako nejvhodnějším řešením se jeví výstavba nové vlastní laboratorní budovy. V ní také vznikne několik čistých laboratoří, které umožní výrazně zvýšit kvalitu prováděného výzkum a vývoje a otevřít cestu k novým ambiciózním projektům. Podpořit projekt se nyní podepsáním memoranda rozhodl Liberecký kraj, a to do maximální výše 20 milionů korun v roce 2025. Celkové odhadované náklady jsou přibližně 250 milionů korun včetně DPH.

„Liberecký kraj dlouhodobě podporuje nejen tradiční odvětví, jako jsou sklářství a strojírenství, ale také obory se zaměřením na nanotechnologie a inovace. Před šesti lety jsme proto založili podnikatelský inkubátor Lipo.ink, jehož prostřednictvím inovativní firmy podporujeme. Z inkubátoru už vzešly některé první úspěchy. Jedna z firem nedávno vstoupila na burzu, další z našeho programu získala jako první takzvaného andělského investora, který se zasadí o její další rozvoj. Věřím, že jde o jednu z cest, jak můžeme motivovat mladé lidi, aby v kraji zůstávali a neodcházel do nadnárodních firem. Stejně přistupujeme i k výzkumnému centru TOPTEC. S vedením Akademie věd i Ústavem fyziky plazmatu jsme jednali o různých formách podpory. Centrum TOPTEC má už vydané územní rozhodnutí, vše je nyní ve fázi stavební přípravy. Je důležité, aby zdroje šly nejen z rozpočtu kraje, ale například i z Národního plánu obnovy nebo jiných dotačních programů. Jaké jsou v tomto směru možnosti, jsme řešili s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo Ministerstvem průmyslu a obchodu. Naším hlavním cílem je, aby centrum TOPTEC v Turnově zůstalo. Podpis memoranda je dalším významným krokem kupředu,“ uvedl hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

„Centrum TOPTEC je špičkové regionální pracoviště, které se svými inovacemi prosazuje i v zahraničí. To, že bylo a zůstává v Turnově, má svůj význam. Tradice broušení drahých kamenů sahá na Turnovsku až do 16. století, později tam vyrostly generace optiků a za Rakouska-Uherska vznikla

první továrna na brýlová skla. Poté tam působila legendární Vývojová optická dílna AV ČR a po ní TOPTEC. Pokračování v nových prostorách pomůže dalšímu posunu vědecké excelence. Věřím, že současně oživí zájem o optiku samotnou a zvýrazní město Turnov na mapě evropských lokalit v tomto oboru,“ dodala Eva Zažímalová, předsedkyně Akademie věd České republiky.

„Výzkumný tým v Centru TOPTEC je schopen v současnosti konstruovat unikátní optické systémy a poskytovat návrhy, výpočty či expertizy v oboru speciální optiky, ale i jemné mechaniky. Tým disponuje odpovídajícím přístrojovým a softwarovým vybavením spolu s velmi výkonnou výpočetní technikou pro provádění náročných simulací. Nová moderní budova s čistými laboratorními prostory umožní výrazně rozšířit naše zapojení do technologicky velmi náročných projektů a dodávek, například pro Evropskou kosmickou agenturu – ESA, stejně jako poskytovat špičkovou výzkumnou podporu našim partnerům z průmyslové sféry,“ doplnil ředitel Ústavu fyziky plazmatu AV ČR Radomír Pánek.

„Domnívám se, že naše město, náš kraj, se musí připravovat na postupné změny v automobilovém průmyslu a včas zareagovat na výzvy. Je třeba postupně diverzifikovat portfolio zaměření firem a hledat cesty k dlouhodobému rozvoji města, které jsou zásadně závislé na možnosti dobrého zaměstnání pro naše obyvatele. Mementem nám může být textilní, sklářský či bižuterní průmysl, kterým byl dříve Liberecký kraj pověstný. TOPTEC stojí před dalším rozhodnutím, jak se dále rozvíjet. Rád by zůstal v Turnově, a tedy i v Libereckém kraji. Pro svoji činnost však potřebuje postavit nový objekt. Město Turnov předjednálo prodej pozemku s developerem, dlouhodobě se snaží upozorňovat na důležitost tohoto segmentu výzkumu a aktivně se účastní všech jednání,“ doplnil starosta Turnova Tomáš Hocke.

„Uvedený projekt s finančním rozsahem zhruba 250 milionů korun včetně DPH bude předložen do stávající výzvy Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Po vzájemném jednání, jehož účastníkem bylo i město Turnov, byl zpracován návrh memoranda, jež dnes podepsali zástupci za Liberecký kraj, Akademii věd ČR, Ústav fyziky plazmatu AV ČR a město Turnov,“ doplnil Jiří Ulvr, radní pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova.

Centrum TOPTEC je jednou z výzkumných sekcí Ústavu fyziky plazmatu AV ČR. Vzniklo v roce 2011 a během jedné dekády si vybudovalo vynikající jméno nejen v regionu, ale také na mezinárodním poli. Jako aplikační pracoviště se zaměřuje na výzkum a vývoj ultrapřesné a speciální optiky a spolupracuje s mnoha partnery z průmyslové sféry. Soustřeďuje se zejména na transfer poznatků a vývoje do praxe. Centrum TOPTEC je v posledních letech velmi aktivní také v oblasti kosmických technologií a v roce 2020 například vyvinulo a vyrobilo pro sondu Solar Orbiter, kterou Evropská kosmická agentura v únoru téhož roku vypustila ke Slunci, dvě hlavní zobrazovací zrcadla teleskopu-koronografu METIS.

Memorandum o spolupráci v souvislosti s výstavbou nové budovy „TOPTEC“, jak zní oficiální název dokumentu, podepsali dnes v Turnově konkrétně Martin Půta, hejtmán Libereckého kraje, Tomáš Hocke, starosta města Turnov, Eva Zažímalová, předsedkyně Akademie věd České republiky, a Radomír Pánek, ředitel Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd České republiky.

